

รายงานการศึกษาทางวิชาการด้านป่าชุมชน

เรื่อง ขอบข่ายประเภทพืชอาหารที่สำคัญบางชนิดกับเศรษฐกิจของ
ครัวเรือนของราษฎรที่อยู่โดยรอบป่าชุมชนป่าโคกทับจำ
ตำบลทมนางาม อำเภอโนนสะอาด จังหวัดอุดรธานี

โดย

นางอาภรณ์ เจนวิถิสุข

นายศราวุธ เศษแสงศรี

นายอภิศักดิ์ ช่างหิน

นักวิชาการป่าไม้ 7 อ

นักวิชาการป่าไม้ 5

เจ้าพนักงานป่าไม้ 5

สำนักงานป่าไม้จังหวัดอุดรธานี

ปีงบประมาณ 2545

บทคัดย่อ

การศึกษาของป่าประเภทพืชอาหารที่สำคัญบางชนิดกับเศรษฐกิจของครัวเรือนของราษฎรที่อยู่โดยรอบป่าชุมชน ป่าโคกทับจำ ตำบลทมนางาม อำเภอโนนสะอาด จังหวัดอุดรธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบว่าชุมชนมีการพึ่งพิงผลิตจากป่าในรูปพืชอาหารเป็นปริมาณ ระยะเวลา และมีมูลค่าเท่าใด และเพื่อให้ทราบถึงผลตอบแทนจากพืชอาหารในป่าชุมชนต่อสภาพเศรษฐกิจในครัวเรือนของชุมชน ผลการศึกษาพบว่า

1. ปริมาณของป่าประเภทพืชอาหารจำพวกเห็ด พบว่าราษฎรตัวอย่างทุกครัวเรือนมีการเก็บเห็ด เมื่อประมาณการทั้งตำบลทมนางาม ซึ่งเป็นราษฎรที่อยู่โดยรอบป่าชุมชน ป่าโคกทับจำ พบว่าปริมาณเห็ด ที่เก็บหาต่อปี เท่ากับ 46,702 กิโลกรัม ปริมาณที่เก็บหาได้ต่อครัวเรือนเท่ากับ 32.34 กิโลกรัมต่อครัวเรือนต่อปี ส่วนใหญ่เป็นการเก็บหาเพื่อบริโภค คิดเป็นร้อยละ 32.34 กิโลกรัมต่อครัวเรือนต่อปี ส่วนใหญ่เป็นการเก็บหาเพื่อบริโภค คิดเป็นร้อยละ 85.44 ที่เหลือเป็นการเก็บหาเพื่อจำหน่าย ปริมาณการบริโภคเฉลี่ยต่อครัวเรือน เท่ากับ 27.49 กิโลกรัมต่อครัวเรือนต่อปี

การประเมินมูลค่าทางเศรษฐกิจของเห็ดทั้งตำบล พบว่าการเก็บหาเห็ดต่อปีเท่ากับ 2,335,100 บาท มูลค่าการบริโภคต่อครัวเรือนเท่ากับ 1,382 บาท คิดเป็นเปอร์เซ็นต์ของรายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือน เท่ากับ 3.26 สำหรับมูลค่าการจำหน่ายมีส่วนน้อย คิดเป็นมูลค่า 235 บาทต่อครัวเรือนต่อปี โดยคิดเป็นเปอร์เซ็นต์ของรายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือนเท่ากับ 0.55

2. ปริมาณของป่าประเภทพืชอาหารจำพวกหน่อไม้ พบว่าราษฎรตัวอย่างทุกครัวเรือน มีการเก็บหาหน่อไม้ เมื่อประมาณการทั้งตำบลทมนางาม พบว่าปริมาณของหน่อไม้ที่เก็บหาต่อปีเท่ากับ 118,800 กิโลกรัม ปริมาณที่เก็บหาได้ต่อครัวเรือนเท่ากับ 82.27 กิโลกรัมต่อครัวเรือนต่อปี ส่วนใหญ่เป็นการเก็บหาเพื่อบริโภคในครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 89.47 ที่เหลือเป็นการเก็บหาเพื่อจำหน่ายในหมู่บ้านและในตลาดใกล้หมู่บ้าน ปริมาณการบริโภคหน่อไม้เฉลี่ยต่อครัวเรือน เท่ากับ 70.29 กิโลกรัมต่อครัวเรือนต่อปี

การประเมินมูลค่าทางเศรษฐกิจของหน่อไม้ของทั้งตำบล พบว่ามูลค่าการเก็บหาของหน่อไม้ต่อปีเท่ากับ 1,188,800 บาท มูลค่าการบริโภคต่อครัวเรือนเท่ากับ 736.10 บาทต่อครัวเรือนต่อปี คิดเป็นเปอร์เซ็นต์ของรายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือนเท่ากับ 1.73 สำหรับมูลค่าการจำหน่ายเป็นจำนวนน้อย คิดเป็นมูลค่า 86.60 บาทต่อครัวเรือนต่อปี และคิดเป็นเปอร์เซ็นต์ของรายได้ครัวเรือนเท่ากับ 0.20